

ท่าทีและบทบาทของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดในการเมืองโลก

ในบทที่ผ่านมาได้กล่าวถึงการประชุมสุดยอดของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ตั้งแต่ครั้งแรกที่กรุงเบลเกรด ประเทศยูโกสลาเวีย ในปี ค.ศ. ๑๙๖๑ จนกระทั่งถึง ครั้งล่าสุดที่กรุงโคลัมโบ ประเทศศรีลังกา ในปี ค.ศ. ๑๙๗๖^๑ แล้วโดยย่อ ในบทนี้จะศึกษาเฉพาะกรณี (Case Study) เพื่อวิเคราะห์ว่ากลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดมีบทบาทในด้านการเมืองตามที่ได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้หรือไม่ และเพื่อให้เห็นชัดเจน จึงจะศึกษาการออกเสียงของประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดในสมัชชาสหประชาชาติด้วย กรณีที่จะศึกษามีดังนี้

๑. จากหลักการของกลุ่มไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดเรื่อง

ก. การสนับสนุนกฎบัตรสหประชาชาติจะศึกษาวิเคราะห์เฉพาะเรื่อง การเพิ่มจำนวนสมาชิกไม่ประจำในคณะมนตรีความมั่นคงและคณะมนตรีเศรษฐกิจ และสังคมในปี ค.ศ. ๑๙๖๓

ข. การส่งเสริมบทบาทขององค์การสหประชาชาติให้เป็นองค์การ สากลในการรับประเทศต่าง ๆ เข้าเป็นสมาชิกให้กว้างขวางขึ้น วิเคราะห์กรณี การยอมรับสาธารณรัฐประชาชนจีนว่าเป็นผู้แทนที่ถูกต้องตามกฎหมายในองค์การ สหประชาชาติ

^๑ ดูได้จากภาคผนวก ข - ฉ.

๒. การสนับสนุนการลดอาวุธ วิเคราะห์บทบาทของกลุ่มประเทศ
ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดในการสนับสนุนการลดอาวุธในองค์การสหประชาชาติ

๓. การส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ วิเคราะห์
บทบาทของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดในการสนับสนุน "ปฏิญญาวาคัยการให้
มหาสมุทรอินเดีย เป็น เขตสันติภาพ"

๔. การต่อสู้เพื่อต่อต้านลัทธิจักรวรรดินิยมและการกำจัดลัทธิอาณานิคม
ทั้งในรูปแบบและรูปแบบใหม่ โดยให้การสนับสนุน "ปฏิญญาวาคัยการยอมให้ประเทศ
และประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครองของระบบอาณานิคมได้รับเอกราช"

วิเคราะห์กรณีปัญหาความเป็นเอกราชของนามิเบีย

๕. การต่อต้านการแบ่งผิวและการเลือกปฏิบัติในเรื่องเชื้อชาติ
วิเคราะห์กรณีนโยบายแบ่งผิวของอัฟริกาใต้

๖. การสนับสนุนกฎบัตรสหประชาชาติและการส่งเสริมบทบาทขององค์
การสหประชาชาติให้เป็นองค์การสากลในการรับประเทศต่าง ๆ เข้าเป็นสมาชิก
ให้กว้างขวางขึ้น

ก. เรื่องการสนับสนุนกฎบัตรสหประชาชาติ ศึกษาเฉพาะกรณี
เกี่ยวกับปัญหาองค์ประกอบของหน่วยงานที่มีอยู่ในองค์การสหประชาชาติโดยวิเคราะห์
เรื่องการเพิ่มจำนวนสมาชิกไม่ประจำในคณะมนตรีความมั่นคงและคณะมนตรี
เศรษฐกิจและสังคมในปี ค.ศ. ๑๙๖๓

ในการประชุมสุดยอดของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดครั้งแรกที่กรุง
เบลเกรด ประเทศยูโกสลาเวีย ปี ค.ศ. ๑๙๖๑ ประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด
ส่วนใหญ่จากเอเชียและอัฟริกา ๒๕ ประเทศ ได้เรียกร้องให้มีการแก้ไข

กฎบัตรสหประชาชาติในเรื่องที่เกี่ยวกับองค์ประกอบของหน่วยงานที่พื่ออยู่ในองค์การสหประชาชาติ เนื่องจากสมาชิกองค์การสหประชาชาติเพิ่มขึ้นจากจำนวนเดิม ๘๒ ประเทศ เป็น ๑๑๑ ประเทศ โดยมาจากเอเชียและแอฟริกา ๕๖ ประเทศ^๑ สมาชิกกลุ่มหลังนี้มีความต้องการที่จะเข้าไปมีบทบาทบ้างในคณะมนตรีความมั่นคงและคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมตามนัยแห่งกฎบัตรสหประชาชาติ มาตรา ๒๓^๒ ซึ่งได้กล่าวถึงการให้สมาชิกสหประชาชาติมีส่วนช่วยในการสร้างไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ กลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ๒๕ ประเทศ จึงให้การสนับสนุนข้อเสนอของอินเดีย ซึ่งเป็นผู้นำกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดอย่างเต็มที่

ในวันที่ ๑๐ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๖๓ อินเดียและเอลซาลวาดอร์ได้เสนอข้อแก้ไขเกี่ยวกับการเพิ่มจำนวนสมาชิกไม่ประจำในคณะมนตรีความมั่นคงและคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคม โดยร่วมกับประเทศที่ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ๒๔ ประเทศ รวมทั้งประเทศอื่น ๆ ในเอเชียและแอฟริกาอีก ๓๒ ประเทศ เป็น ๕๖ ประเทศ^๓ เสนอต่อสมัชชาสหประชาชาติสมัยสามัญครั้งที่ ๑๘ ให้เพิ่ม

^๑ "Economic and Social Council," United Nations Handbook, 1974, p. 78.

^๒ แถลงข่าวสหประชาชาติประจำประเทศไทย, สำนัก. กฎบัตรสหประชาชาติ. (ม.ป.ท., ม.ป.ป.), หน้า ๑๖, "คณะมนตรีความมั่นคง"

^๓ ๕๖ ประเทศคือ อัฟกานิสถาน * อัลจีเรีย * พม่า * มรูรูดี้ คาเมรูน สาธารณรัฐแอฟริกากลาง * ลังกา * แซด * คองโก (บราซซาวิลด์) * คองโก (ลีโอโปลด์วิลด์) * ไชปรัส * คาโฮเม * เอธิโอเปีย * กาบอง * กานา * กินี * อินเดีย * อินโดนีเซีย * อิหร่าน * อิรัก * ไอวอรีโคสต์ * ญี่ปุ่น * จอร์แดน * เคนยา * คิวเวท * ลาว * เลบานอน * ไลบีเรีย * ลิเบีย * มาดากาสการ์ * มาเลเซีย * มาลี *

จำนวนสมาชิกไม่ประจำในคณะกรรมการความมั่นคงจากเดิม ๖ ประเทศเป็น ๑๐ ประเทศ โดยให้มาจากประเทศในเอเชียและแอฟริกา ๕ ประเทศ (เอเชีย ๒ ประเทศและแอฟริกา ๓ ประเทศ) ยุโรปตะวันออก ๑ ประเทศ ลาตินอเมริกา ๒ ประเทศ ยุโรปตะวันตกและประเทศอื่น ๆ ๑ ประเทศ ซึ่งแต่เดิมนั้น สมาชิกไม่ประจำในคณะกรรมการความมั่นคงมาจากลาตินอเมริกา ๒ ประเทศ ยุโรปตะวันตก ๑ ประเทศ ยุโรปตะวันออก ๑ ประเทศและตะวันออกกลาง ๑ ประเทศ

ส่วนคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคม ประเทศเหล่านี้เสนอให้เพิ่มจำนวนสมาชิกจากเดิม ๑๘ ประเทศเป็น ๒๗ ประเทศ โดยเพิ่มขึ้น ๕ ประเทศ และประเทศที่เพิ่มขึ้นให้มาจากเอเชียและแอฟริกา ๗ ประเทศ ลาตินอเมริกา ๑ ประเทศ ยุโรปตะวันตกและประเทศอื่น ๆ อีก ๑ ประเทศ ซึ่งแต่เดิมนั้นประเทศในเอเชียและแอฟริกาไม่มีส่วนรวมในหน่วยงานดังกล่าว สำหรับเหตุผลกลุ่มสนับสนุนผู้เสนอได้เน้นถึงการกระจายสมาชิกในหน่วยงานเพื่อให้สอดคล้องกับกฎบัตรสหประชาชาติ มาตรา ๒๓ ที่ให้กระจายประเทศสมาชิกตามเขตภูมิศาสตร์อย่างเป็นธรรม เป็นเหตุผลหลัก และชี้ให้เห็นว่าจำนวนสมาชิกในหน่วยงานดังกล่าวนี้มาจากเอเชียและแอฟริกาเป็นจำนวนมากกว่าจากกลุ่มภาคอื่น

มอริตานิยะ มอโรคโค* เนปาล* ไนเจอร์ ไนจีเรีย ปากีสถาน ฟิลิปปินส์
 รัวันดา ซาอุดีอาระเบีย* เซเนกัล เซียร์ราเลโอน โชมเบีย* ซูดาน* ซิมบับเว*
 ตามกานิการ์ ไทย โตโก ตูนิเซีย* อุกันดา สหสาธารณรัฐอาหรับ*
 อัปเปอร์วอลตา เยเมน ยูโกสลาเวีย* และแซนซิบาร์

(* หมายถึงประเทศที่ไม่ได้มีฝ่ายใด)

ในที่สุดข้อเสนอกังกล่าวนี้ได้มีการลงมติในสมัชชาฯ สมัยสามัญครั้งที่ ๑๘ ในปี ค.ศ. ๑๙๖๓ ตามนัยมติที่ ๑๙๕๑ A (XVIII) ให้เพิ่มจำนวนสมาชิกไม่ประจำในคณะมนตรีความมั่นคง ๑๐ ประเทศ โดยให้ถือเป็นเกณฑ์ว่าจะต้องมีสมาชิกกึ่งกลางมาจากเอเชียและแอฟริกา ๕ ประเทศ ภายใต้อัตราส่วนเสียงสนับสนุน ๙ : ๑๑ และงออกเสียง ๔^๑ (ดูรายชื่อประเทศที่ออกเสียงได้จากภาคผนวก ข.) ประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดให้การสนับสนุนมตินี้ ๒๔ ประเทศจากจำนวนสมาชิกในขณะนั้น ๒๕ ประเทศ

ส่วนมติที่ ๑๙๕๑ B ให้เพิ่มจำนวนสมาชิกในคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคม จากเดิม ๑๘ ประเทศเป็น ๒๗ ประเทศ โดย ๘ ประเทศที่เพิ่มนั้นให้มาจากเอเชียและแอฟริกา ๗ ประเทศ มาจากลาตินอเมริกา ๑ ประเทศ จากยุโรปตะวันตกและประเทศอื่น ๆ ๑ ประเทศ ใ้รับคะแนนเสียง ๙๖ : ๑๑ และงออกเสียง ๕^๒ (ดูรายชื่อประเทศที่ออกเสียงได้จากภาคผนวก ข.) ประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดให้การสนับสนุนมตินี้ ๒๔ ประเทศจากจำนวนสมาชิกในขณะนั้น ๒๕ ประเทศ

จากผลของการออกเสียงในสมัชชาฯ กลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ซึ่งมีอยู่ ๒๕ ประเทศในขณะนั้นไ้ร่วมกันออกเสียงสนับสนุนอย่าง เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ๒๔ ประเทศ ซึ่งเป็นประเทศในเอเชียและแอฟริกาที่ไ้รับผลประโยชน์ร่วมกันจากข้อเสนอกังกล่าว โดยร่วมกับประเทศอื่น ๆ ในเอเชียและแอฟริกาอีกเป็นจำนวนมากจนไ้รับผลสำเร็จ ส่วนประเทศคิวบาซึ่งเป็นประเทศเดียวในกลุ่มไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดในลาตินอเมริกา

^๑"Questions Relating to the United Nations Charter: Organs of the United Nations," Yearbook of the United Nations, Yearbook of the United Nations, 1963, p. 87.

^๒

Ibid., p. 88.

และนิยมสหภาพโซเวียตเซีย เป็นพื้นฐานอยู่แล้วร่วมกับประเทศบริวารของสหภาพโซเวียตเซียออกเสียงคัดค้านกรณีดังกล่าว ทั้งนี้เนื่องจากคนไม่ได้รับผลประโยชน์เพิ่มเติมแต่อย่างใด เพราะแต่เดิมประเทศในลาตินอเมริกาได้รวมอยู่ในสมาชิกไม่ประจำของคณะมนตรีความมั่นคงอยู่แล้ว ผิดกับประเทศ เอเชียและอัฟริกาที่ไม่เคยมีผู้แทนในคณะมนตรีความมั่นคงและคณะมนตรี เศรษฐกิจและสังคม เลย

+สรุปได้ว่ากรณีนี้ อินเดียนซึ่งอยู่ในกลุ่ม เอเชียเป็นผู้นำกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดในการ เสนอข้อแก้ไขดังกล่าวประสบผลสำเร็จในการชักจูงประเทศต่าง ๆ ใน เอเชียและอัฟริกาให้ออกเสียงสนับสนุนข้อ เสนอ แต่ขณะนั้นสมาชิกของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดมีอยู่น้อยมาก เมื่อเทียบกับจำนวนสมาชิกในองค์การสหประชาชาติ จึงต้องอาศัยการสนับสนุนจากประเทศอื่น ๆ ในเอเชียและอัฟริกา จึงได้รับเสียงข้างมากในสมัชชา เป็นการแสดงให้เห็นว่าอินเดียนซึ่งอยู่ในกลุ่ม เอเชีย นั้นเป็นที่นิยมของประเทศต่าง ๆ ในเอเชียและอัฟริกาจนสามารถได้รับเสียงสนับสนุนข้างมากในสมัชชา

ข. เรื่องการส่งเสริมให้องค์การสหประชาชาติ เปิดโอกาสให้ประเทศต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในองค์การสหประชาชาติมากขึ้น ในที่นี้วิเคราะห์กรณีการรับสาธารณรัฐประชาชนจีนว่า เป็นผู้แทนที่ถูกต้องตามกฎหมายในองค์การสหประชาชาติ

จากการประชุมสุดยอดของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดตั้งแต่ครั้งแรกที่กรุงเบลเกรด ประเทศยูโกสลาเวีย ในปี ค.ศ. ๑๙๖๑ จนกระทั่งถึงครั้งที่สามที่กรุงลูซกา ประเทศแซมเบียในปี ค.ศ. ๑๙๗๐ กลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดได้มีสมาชิกเพิ่มขึ้นเป็น ๕๘ ประเทศ^๑ เรียกร้องให้มีการรับรองสาธารณรัฐประชาชนจีน รวมทั้งให้สมัชชาสหประชาชาติยอมรับผู้แทนของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนว่า เป็นผู้แทนที่ถูกต้องตามกฎหมายในองค์การสหประชาชาติ

^๑ ุรายชื่อประเทศได้จากภาคผนวก ก.

* ในปี ค.ศ. ๑๘๕๑ - ๑๘๖๐ อินเดียนซึ่งเป็นผู้นำกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดโค่นล้มเปลี่ยนแปลงกันกับสหภาพโซเวียตรัสเซียเป็นผู้เสนอต่อสมัชชาสหประชาชาติเป็นประจำทุกปี ให้มีการพิจารณารับสาธารณรัฐประชาชนจีนเข้าเป็นสมาชิกแทนสาธารณรัฐจีน หลังจากที่สหประชาชาติไม่ยินยอมรับข้อเสนอของสาธารณรัฐประชาชนจีนที่ขอส่งผู้แทนไปร่วมประชุมสมัชชาฯ สมัยสามัญครั้งที่ ๕ ในปี ค.ศ. ๑๙๕๕ ในฐานะที่เป็นผู้แทนจีนที่แท้จริงแต่เพียงผู้เดียว โดยขอเข้ามามีตำแหน่งแทนที่สาธารณรัฐจีนนั่นเอง แต่ในระยะเวลาที่ สหรัรัฐอเมริกากำลังเป็นประเทศที่มีอิทธิพลในการเมืองระหว่างประเทศมาก เป็นที่เกรงใจของประเทศต่าง ๆ โดยทั่วไป จึงทำให้ข้อเสนอของอินเดียนและสหภาพโซเวียตที่ขอให้มีการพิจารณาปัญหาสมาชิกภาพของจีนนั้นไม่บรรลุผล

ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๙๖๑ - ๑๙๗๐ สาธารณรัฐประชาชนจีนได้มีบทบาทในทางการเมืองระหว่างประเทศมากขึ้น โดยเข้ามีส่วนร่วมในการคัดค้านปัญหาสำคัญของโลก เช่น กรณีการแก้ไขปัญหาลาวที่เจนีวาในปี ค.ศ. ๑๙๖๒ รวมทั้งได้มีการทดลองระเบิดปรมาณูครั้งแรกเมื่อ ค.ศ. ๑๙๖๔^๑ และยังมีความสัมพันธ์อันดีกับประเทศต่าง ๆ ในเอเชียและแอฟริกา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดเรื่อยมาตั้งแต่ครั้งการประชุมเอเชีย-แอฟริกาที่เมืองบันดุง ประเทศอินโดนีเซียในปี ค.ศ. ๑๙๕๕ เช่น เกาหลีเหนือ มองโกเลียนอก เวียดนามเหนือ ลาว อินโดนีเซีย พม่า ปากีสถาน อินเดียน เนปาล ภูฏาน อัฟกานิสถาน อิหร่าน และลังกา ตลอดจนให้ความช่วยเหลือทางการเงินและการเกษตรแก่ประเทศในแอฟริกา เช่น อัลจีเรีย และมาลี เป็นต้น จึงมีผลทำให้สหประชาชาติต้องพิจารณาปัญหากล่าวนี้อย่างจริงจัง โดยถือว่าปัญหานี้เป็น "เรื่องสำคัญ" ซึ่งจะต้องได้รับคะแนนเสียงสนับสนุน ๒ ใน ๓

^๑ เขียน ชีระวิทย์, จีนกับสังคมโลก (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์, ๒๕๑๕), หน้า ๑๐.

จากสมัชชา และเสียงเอกฉันท์ของสมาชิกประจำ ๕ ประเทศในคณะมนตรีความมั่นคง^๑ ภาย
แต่ในระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๖๑ - ๑๙๖๔ นั้น การลงคะแนนเสียงยังให้การสนับสนุน
แก่สาธารณรัฐจีนอยู่ นอกจากนี้ในปี ค.ศ. ๑๙๖๕ คณะเสียงที่สนับสนุนจีนทั้งสอง
เข้ามาเป็นสมาชิกนั้นเสมอกันคือ ๔๗ : ๔๗ โดยมีประเทศที่งดออกเสียง ๒๐ ประเทศ
ในปี ค.ศ. ๑๙๗๐ ประเทศที่ออกเสียงสนับสนุนสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้นมากกว่า
สาธารณรัฐจีน ๒ คะแนน คือ ๕๑ : ๔๙ โดยมีประเทศที่งดออกเสียงถึง ๗ ประเทศ^๒
ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่าได้มีการรับรองสาธารณรัฐประชาชนจีนรวมทั้งมีการสถาปนา
ความสัมพันธ์ทางการทูตมากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นได้ว่าประเทศที่เป็นสมาชิกสหประชาชาติ
มีประเทศจากเอเชียและแอฟริกาเพิ่มขึ้น

ต่อมาในวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๗๑ ประเทศที่เป็นสมาชิกกลุ่ม
ประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ๑๕ ประเทศได้แก่ออสเตรเลีย คองโก คิวบา กินี อิรัก มาลี
มอริตาเนีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเยเมน โชมาเลีย ซูดาน สาธารณรัฐ
อาหรับซีเรีย สหสาธารณรัฐแทนซาเนีย เยเมน ยูโกสลาเวีย และแซมเบีย ร่วมกับ
ประเทศอื่น ๆ อีก ๒ ประเทศคือ อัลบาเนียและโรมาเนีย เสนอให้นำปัญหา "ผู้แทนจีน
ในองค์การสหประชาชาติ" ไว้ในระเบียบวาระการประชุมสมัชชาฯ และในการประชุม
สมัชชาฯ สมัยสามัญครั้งที่ ๒๖ ในปี ค.ศ. ๑๙๗๑ ได้มีมติที่ ๒๗๕๘ (XXVI)^๒

^๑ ประมุขพร วัชรเสถียร, "ประเทศจีนคอมมิวนิสต์กับองค์การสหประชาชาติ,"
จุลสารชุกเปื่องหลังเหตุการณ์ปัจจุบัน ๓๐ (สิงหาคม ๒๕๑๔) : ๔๓.

^๒
United Nations General Assembly, Resolutions adopted
by the General Assembly During its twenty-six Session, 21 September-
22 December 1971. (New York: United Nations, 1972), p. 2.

ให้สาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นผู้แทนจีนที่ถูกคองตามกฎหมายและเป็นสมาชิกประจำใน คณะมนตรีความมั่นคงรวมทั้งขับไล่อสาธารณรัฐจีนออกจากองค์การสหประชาชาติ เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๗๑ ด้วยคะแนนเสียงสนับสนุน ๗๖ : ๓๕ และงดออกเสียง ๑๓^๑ (ดูรายชื่อประเทศที่ออกเสียงได้จากภาคผนวก ข.) กลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดได้ออกเสียงสนับสนุน ๔๒ ประเทศ คัดค้าน ๑๑ ประเทศ และงดออกเสียง ๕ ประเทศ ประเทศที่สนับสนุนกรณีนี้ส่วนใหญ่เป็นประเทศที่มีความสัมพันธ์กับสาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อครั้งการประชุม เอเชีย-แอฟริกาที่เมืองบันดุง ประเทศอินโดนีเซีย ในปี ค.ศ. ๑๙๕๕ และได้รับความช่วยเหลือจากสาธารณรัฐประชาชนจีน รวมทั้งเห็นว่าสาธารณรัฐประชาชนจีนมีบทบาทในการ เมืองระหว่างประเทศมากขึ้น จึงเห็นสมควรที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมบทบาทขององค์การสหประชาชาติ ให้เข้มแข็งขึ้น ส่วนประเทศที่คัดค้านนั้นเป็นประเทศที่ไม่นิยมคอมมิวนิสต์ แต่นิยมฝ่ายตะวันตกโดยมีสหรัฐอเมริกาเป็นผู้นำ

สรุปได้ว่ากรณีนี้ประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดได้มีบทบาทในการ เสนอให้พิจารณา ปัญหาผู้แทนจีนในสมัชชาฯ และได้บรรลุผลจากการออกเสียงสนับสนุนมากกว่าครึ่งของ ประเทศสมาชิกสหประชาชาติที่ออกเสียงสนับสนุนกรณีนี้ ทำให้การคัดค้านของประเทศ มหาอำนาจอเมริกาไม่บรรลุผลแต่อย่างใด จึงนับได้ว่าเป็นผลสำเร็จของกลุ่ม ประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด

๒. การสนับสนุนการลดอาวุธ วิเคราะห์บทบาทของกลุ่มประเทศ ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดในการสนับสนุนให้มีการลดอาวุธในองค์การสหประชาชาติ

^๑ United Nations General Assembly, Plenary Meetings: Official Records of the General Assembly, twenty-six Session. (New York: United Nations, 1974), 2 : 41.

ตามมาตรา ๑๑ วรรคแรกแห่งกฎบัตรสหประชาชาติ ได้กำหนดให้สมาชิก
สหประชาชาติมีหน้าที่ในการพิจารณาและเสนอแนะเกี่ยวกับหลักการในการลดอาวุธ
และข้อมติว่าด้วยกำลังอาวุธต่อประเทศสมาชิกหรือคณะมนตรีความมั่นคง^๑ ซึ่ง
ในระยะตั้งแต่ปี ๑๙๔๖ - ๑๙๖๐ ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการลดอาวุธธรรมดาและ
อาวุธนิวเคลียร์เรื่อยมา แต่ก็ประสบกับความล้มเหลว เนื่องจากขัดกันในเรื่องวิธี
การควบคุมและตรวจตราการลดอาวุธ ทั้งนี้เพราะประเทศมหาอำนาจต่างฝ่ายต่าง
ไม่เชื่อว่าฝ่ายตรงข้ามกับตนมีความต้องการที่จะลดอาวุธอย่างจริงจัง

ต่อมาในปี ๑๙๖๐ สงครามเย็นเริ่มรุนแรงขึ้น ทั้งสหภาพโซเวียตเซียและ
สหรัฐอเมริกาต่างก็ทดลองระเบิดนิวเคลียร์ในอากาศ รวมทั้งแข่งขันกันสร้างอาวุธ
นิวเคลียร์กันอย่างจริงจังในปี ๑๙๖๑ ซึ่งในปีเดียวกันนั้นกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่
ฝ่ายใดก็ได้มีการประชุมสุดยอดเป็นครั้งแรกที่กรุงเบลเกรด ประเทศยูโกสลาเวีย
โดยมีประเทศต่าง ๆ จากเอเชีย ออฟริกา เข้าวร่วมประชุม ๒๕ ประเทศและเรียกร้อง
ให้มีการลดอาวุธรวมทั้งอาวุธนิวเคลียร์ ตลอดจนเร่งให้ประเทศมหาอำนาจทำสนธิสัญญา
ว่าด้วยการลดอาวุธรวมทั้งให้ประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดเข้าร่วมในการประชุมว่าด้วยการ
ลดอาวุธ ตลอดจนมีส่วนร่วมในคณะผู้ตรวจตราและควบคุมการลดอาวุธ ทั้งให้
เรื่องการลดอาวุธเข้าไว้ในระเบียบวาระการประชุมของสมัชชาสหประชาชาติด้วย
อินเดียน และยูโกสลาเวีย เป็นผู้นำกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด และได้รับการสนับสนุนจาก
ประเทศอื่น ๆ เช่นออสเตรเลีย ญี่ปุ่น และสวีเดนในการมีบทบาทขอร้องให้ประเทศ
มหาอำนาจนิวเคลียร์เจรจาข้อตกลงเพื่อยุติการทดลองอาวุธนิวเคลียร์ แต่ไม่ประสบ
ผลสำเร็จ ทั้งนี้เนื่องจากประเทศมหาอำนาจนิวเคลียร์ยังคงทดลองอาวุธนิวเคลียร์

^๑ แถลงข่าวสหประชาชาติประจำประเทศไทย, สำนัก. กฎบัตรสหประชาชาติ
(ม.ป.ท., ม.ป.ป.), หน้า ๘, "มาตรา ๑๑ วรรคแรก."

กันต่อไป ทั้งเช่นการทดลองอาวุธนิวเคลียร์ของฝรั่งเศสในชะฮารา เป็นต้น ซึ่งกลุ่ม
อ็อฟฟิ-เอ เขียนโต้ขอให้สมัชชาสหประชาชาติยับยั้งการทดลองอาวุธนิวเคลียร์ของ
ฝรั่งเศสด้วย เป็นการแสดงให้เห็นถึงการต่อต้านประเทศตะวันตกโดยตรง

นอกจากนี้ ประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดได้รับการแต่งตั้ง เป็นคณะกรรมการ
ลดอาวุธ (Disarmament Commission) ในปี ๑๙๖๑ ซึ่งประกอบด้วย ๓ ฝ่ายคือ
ฝ่ายประเทศมหาอำนาจตะวันตก ๕ ประเทศคือ แคนาดา ฝรั่งเศส อิตาลี
สหราชอาณาจักร และสหรัฐอเมริกา ฝ่ายคอมมิวนิสต์ ๕ ประเทศคือ บูดกาเรีย
เชโกสโลวาเกีย โปแลนด์ ภูมาเนีย สหภาพโซเวียตและประเทศไม่ฝักใฝ่
ฝ่ายใด ๔ ประเทศคือ บราซิล พม่า* เอธิโอเปีย* อินเดียน* เม็กซิโก ในจีเรีย
สวีเดน และสหสาธารณรัฐอาหรับ* ซึ่งในจำนวน ๔ ประเทศนี้ ประเทศพม่า
เอธิโอเปีย อินเดียนและสหสาธารณรัฐอาหรับเป็นสมาชิกของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่
ฝ่ายใดที่ได้เข้าร่วมในการประชุมสุดยอดของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดครั้งแรกที่
กรุงเบลเกรด ประเทศยูโกสลาเวีย และคณะกรรมการลดอาวุธดังกล่าวนี้มีหน้าที่
พิจารณาห้ามการทดลองอาวุธนิวเคลียร์ และปัญหาการลดอาวุธโดยทั่วไป โดยที่
ฐานะ เป็นกรรมาการชุดหนึ่งขององค์การสหประชาชาติ และมีหน้าที่รับมติของสมัชชา
สหประชาชาติไปพิจารณา แต่เนื่องจากการลดอาวุธนั้น เป็นเรื่องของการเมือง
ระหว่างประเทศมหาอำนาจนิวเคลียร์ ซึ่งประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดในคณะกรรมการ
ลดอาวุธไม่มีบทบาทในการบังคับให้ประเทศมหาอำนาจนิวเคลียร์ยอมรับหลักการที่เขา
ไม่ต้องการได้ จึงมีบทบาทแต่เพียง เป็นผู้ไกล่เกลี่ยประนีประนอมหลักการที่ขัดแย้งกัน
ของทั้ง ๒ ฝ่าย คือฝ่ายสหรัฐอเมริกาและสหภาพโซเวียตซึ่งให้มีการปฏิบัติการ
ร่วมกัน แต่จะบรรลุผลหรือไม่ขึ้นอยู่กับประเทศมหาอำนาจนั้นเอง

นอกจากนี้ ประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดที่เป็นคณะกรรมการลดอาวุธดังกล่าวนี้
ยังมีความโน้มเอียงในการสนับสนุนข้อเสนอเกี่ยวกับการลดอาวุธของประเทศมหาอำนาจ
นิวเคลียร์แต่ละฝ่ายด้วย เช่นอินเดียนและสหสาธารณรัฐอาหรับ มีความโน้มเอียงในข้อเสนอ

ของสหภาพโซเวียตส์เซียมากกว่าฝ่ายตะวันตก ส่วนสวีเดนและเม็กซิโกนั้นมีความ
โน้มเอียงในข้อเสนอของฝ่ายตะวันตก^๑ ดังเช่นอินเดียนได้สนับสนุนโครงการลคอาวุธ
ที่มีกำหนดระยะเวลาอันสั้นที่แน่นอนของสหภาพโซเวียตส์เซียมากกว่าโครงการลคอาวุธ
ของสหรัฐอเมริกา ที่ไม่มีกำหนดระยะเวลาแน่นอน ซึ่งยากที่จะควบคุมได้ ส่วนเม็กซิโก
ได้สนับสนุนข้อเสนอของฝ่ายตะวันตกที่บังคับให้มีการตรวจรหามการทดลองอาวุธ
นิวเคลียร์ ซึ่งสหภาพโซเวียตส์เซียคัดค้าน เป็นต้น

ถึงแม้ใ้มีความพยายามที่จะให้มีการเจรจาลคอาวุธกันมาหลายปีแล้วก็ตาม
แต่กลับมีการแข่งขันในคานอาวุธกันมากขึ้น เนื่องจากปัญหาการลคอาวุธนั้น เป็นปัญหา
ที่กระทำใ้ยากและยึดเยื้อมาจนกระทั่งปัจจุบัน ทั้งนี้เพราะประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะ
มหาอำนาจไม่มีความจริงใจซึ่งกันและกันที่จะลคอาวุธกันอย่างจริงจัง เนื่องจาก
ทางฝ่ายต่างเสนอมাত্রการในการลคอาวุธ แต่ก็ไม่มีกรกระทำตามข้อเสนอ เพราะ
กลัวจะเสียเปรียบและจุดแข็งอำนาจจะเปลี่ยนไปยังประเทศที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับข้อ
ตกลงว่าด้วยการลคอาวุธ ซึ่งไม่จำเป็นที่จะคงปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าว ดังเช่น
ในวันที่ ๑๐ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๖๓ อเมริกา รัสเซีย และอังกฤษ ได้ตกลงกัน
ในเรื่องการห้ามทดลองอาวุธนิวเคลียร์บางส่วน (Partial - Nuclear Test Ban)
คือห้ามทดลองอาวุธนิวเคลียร์ในบรรยากาศและอวกาศรอบนอก รวมทั้งใ้ใ้ใ้ใ้ใ้
แต่ฝรั่งเศสไม่ใ้เข้าร่วมในข้อตกลงดังกล่าว จึงทำการทดลองอาวุธนิวเคลียร์ต่อไป
เป็นการทำให้เสียพลังอำนาจทางทหารและเกียรติภูมิของชาติที่ใ้ทำการลคอาวุธใน
ขณะที่ประเทศอื่นไม่ใ้มีการลคอาวุธแต่ประการใด ดังนั้น ปัญหาในการลคอาวุธ
จึงเป็นเรื่องที่จะคงกระทำการแก้ไขกันอยู่เสมอ

^๑ Joseph L. Noguee, "The Neutralist World and Disarmament
Negotiations," The Annals of the American Academy of Political
and Social Science (November 1965) : 75.

อย่างไรก็ตาม กลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดก็ได้พยายามที่จะให้มีการแก้ไข
 ปัญหาการลดอาวุธให้บรรลุผลโดยเร็ว โดยส่งเสริมอิทธิพลและบทบาทขององค์การ
 สหประชาชาติในการเจรจาแก้ไขปัญหาการลดอาวุธโดยเสนอให้มีการประชุมว่าด้วย
 การลดอาวุธในการประชุมสมัชชาฯ สมัยพิเศษ เพื่อเรียกร้องให้ประเทศมหาอำนาจ
 ยุติการคุกคามใด ๆ โดยใช้อาวุธนิวเคลียร์ ตลอดจนห้ามการทดลองอาวุธนิวเคลียร์
 และให้ถอนอาวุธนิวเคลียร์ออกจากดินแดนที่ไม่มีอาวุธกึ่งกลาง เช่นให้มีการเรียกร้อง
 ให้ฝรั่งเศสถอนอาวุธนิวเคลียร์ออกจากดินแดนชะฮารา เป็นต้น ได้เรียกร้องให้มีการ
 สนับสนุนและให้หลักประกันในการจัดตั้ง เขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ เขตสันติภาพ
 ห้ามการผลิต การสะสมอาวุธที่มีความสามารถในการทำลายสูง ตลอดจนให้ดำเนิน
 มาตรการต่าง ๆ ในการประชุมลดอาวุธแห่งโลกโดยเร็ว ซึ่งจะเห็นได้จากการ
 ประชุมสุดยอดของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดที่ได้เรียกร้องให้มีการลดอาวุธกึ่งกลาง
 เสมอมา แต่ปรากฏว่ายังไม่มียุติหน้าแต่ประการใด นอกจากนี้ได้มีการยอมรับมติ
 ที่ ๒๘๓๓ (XXVI)^๑ ของสมัชชาฯ สมัยสามัญครั้งที่ ๒๖ ในปี ค.ศ. ๑๙๗๑ ให้
 ดำเนินการพิจารณาการประชุมลดอาวุธแห่งโลก ซึ่งสหภาพโซเวียตรัสเซีย เป็นผู้
 ริเริ่มเสนอให้มีการประชุมกึ่งกลางเมื่อครั้งการประชุมสมัชชาฯ สมัยสามัญครั้งที่ ๒๕
 ในปี ค.ศ. ๑๙๗๐ และในสมัยต่อมาได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการพิเศษว่าด้วยการ
 ประชุมลดอาวุธแห่งโลก (Special Committee on the World Disarmament
 Conference) เพื่อทำหน้าที่พิจารณาข้อเสนอแนะของประเทศต่าง ๆ
 เกี่ยวกับการจัดการประชุมลดอาวุธแห่งโลก แต่ไม่สามารถตกลงเกี่ยวกับหลักเกณฑ์

การเข้าร่วมคณะกรรมการพิเศษของรัฐที่มีอาวุธนิวเคลียร์ได้ คณะกรรมการพิเศษ
 ดังกล่าวนี้อาจยังไม่มีการประชุมแต่อย่างใด และได้เลิกกันไปเมื่อมีการจัดตั้ง
 คณะกรรมการเฉพาะเรื่องว่าด้วยการประชุมลดอาวุธแห่งโลก (Ad Hoc Committee
 on the World Disarmament Conference) เพื่อทำหน้าที่สำรวจทัศนะและ
 ข้อเสนอแนะจากรัฐบาลต่าง ๆ ในการเปิดประชุมลดอาวุธแห่งโลก รวมทั้งเชิญ
 ประเทศที่มีอาวุธนิวเคลียร์ให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง โดยมีสิทธิ
 เท่าเทียมกัน และพิจารณาว่าคณะกรรมการเฉพาะเรื่องนั้นควรจะประกอบด้วยรัฐ
 ที่ไม่มีอาวุธนิวเคลียร์ ๘๐ ประเทศ^๑ แต่คณะกรรมการดังกล่าวนี้ไม่ใช่คณะ
 กรรมการเตรียมการประชุมลดอาวุธ จึงยังไม่มีข้อตกลงที่จะให้มีการเปิดประชุม
 หรือเตรียมการประชุมแต่อย่างใด

^๑ ๘๐ ประเทศคือ อัลจีเรีย* อาร์เจนตินา* ออสเตรเลีย* เบลเยียม
 บราซิล* บุรุนดี* แคนาดา* ชิลี* โคลัมเบีย* เชโกสโลวาเกีย
 อียิปต์* เอธิโอเปีย* ฮังการี* อินเดี* อินโดนีเซีย* อิหร่าน* อิตาลี* ญี่ปุ่น
 เลบานอน* ไลบีเรีย* เม็กซิโก* มองโกเลีย* มอรอคโค* เนเธอร์แลนด์
 ไนจีเรีย* ปากีสถาน* เปรู* ฟิลิปปินส์* โปแลนด์* โรมานี* สเปน
 ศรีลังกา* สวีเดน* ซูวีเซีย* ตุรกี* เวเนซุเอลา* ยูโกสลาเวีย* แคร*
 และแซมเบีย*

(รวมประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ๘๘ ประเทศ)

ต่อมาคณะกรรมการดังกล่าวนี้ได้พิจารณาทัศนคติและข้อเสนอแนะของประเทศต่างๆ ในการเปิดประชุมลดอาวุธแห่งโลก ตลอดจนติดต่อกับผู้แทนของรัฐที่มีอาวุธนิวเคลียร์ เพื่อทราบหาที่ของรัฐเหล่านั้นและได้เสนอข้อที่ประชุมสมัชชาฯ สมัยพิเศษครั้งที่ ๑๐ ซึ่งได้เสนอให้มีการประชุมโดยกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด และผลปรากฏว่าความคิดเกี่ยวกับการจัดการประชุมลดอาวุธแห่งโลกได้รับการสนับสนุนอย่างกว้างขวางจากประเทศสมาชิกสหประชาชาติ รวมทั้งกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดด้วย แต่อย่างไรก็ตามก็ยังคงมีความเห็นที่แตกต่างกันในเรื่องสถานการณ์และปัญหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการประชุมดังกล่าวอย่างมากมาย โดยเฉพาะรัฐที่มีอาวุธนิวเคลียร์ยังคงมีความเห็นแตกต่างกันอยู่^๑

นอกจากนี้ที่ประชุมสมัชชาฯ สมัยพิเศษเพื่อการลดอาวุธดังกล่าว ยังได้มีมติที่ S-๑๐/๒^๒ รับรองกลไกในการเจรจาเกี่ยวกับการลดอาวุธ โดยเสนอแนะว่า การประชุมลดอาวุธควรจะมีขึ้นในโอกาสที่เหมาะสม โดยให้มีผู้เข้าร่วมประชุมอย่างกว้างขวาง รวมทั้งเตรียมการอย่างเหมาะสม ซึ่งกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดก็ได้ให้การสนับสนุนมติดังกล่าวนี้ และได้เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการลดอาวุธด้วย เช่น อัลจีเรีย อาร์เจนตินา อียิปต์ เอธิโอเปีย อินเดีย อินโดนีเซีย อิรัก มาลี มอร็อกโค เนปาล ไนจีเรีย เปรู ศรีลังกา ยูโกสลาเวีย เป็นต้น

United Nations General Assembly Official Record: Tenth Special Session Supplement No. 3, Special Report of the Ad Hoc Committee on the World Disarmament Conference Vol. 1. (New York: United Nations, 1978), p. 23.

^๒
United Nations General Assembly, Resolutions and Decisions Adopted by the General Assembly During its tenth special Session 23 May-30 June 1978. (New York: United Nations, 1978), p. 3.

สรุปได้ว่า แมว่ากลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดมีส่วนร่วมอยู่ในคณะกรรมการลคอวูชก็ตาม และก็มีบทบาทในการสนับสนุนให้มีการลคอวูชโดยให้มีการประชุมสัมมนา สมัยพิเศษว่าด้วยการลคอวูชต่อไป ตลอดจนให้ความร่วมมือเกี่ยวกับการประชุมสหประชาชาติในการพิจารณาการห้ามและจำกัดการใช้อาวุธธรรมดาบางชนิดที่อันตราย ซึ่งจะมีการประชุมในปี ๑๙๗๕ และได้เน้นถึงความสำคัญในความร่วมมือของประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด และประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ให้ใช้พลังงานอย่างสันติเพื่อจุดมุ่งหมายในการพัฒนาประเทศโดยปราศจากข้อผูกมัดใด ๆ กับประเทศที่มีอาวุธนิวเคลียร์ ซึ่งจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับประเทศมหาอำนาจที่มีอาวุธนิวเคลียร์ที่ต่างฝ่ายต่างไม่ไว้ใจซึ่งกันและกันในการรักษาสถานะความเป็นมหาอำนาจของตน รวมทั้งการคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศ ตลอดจนหลักการของนโยบายต่างประเทศในเรื่องความปลอดภัยของประเทศว่ามีมากน้อยเพียงใด ส่วนบทบาทของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดนั้น เป็นไปโดยอ้อม โดยการสนับสนุนให้มีการลคอวูช แต่ไม่สามารถที่จะบังคับให้ประเทศมหาอำนาจนิวเคลียร์ปฏิบัติตามในสิ่งที่เขาไม่ต้องการได้ ดังนั้นจึงต้องใช้ความพยายามในเรื่องการลคอวูชต่อไป

๓. การส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ เรื่องที่จะวิเคราะห์ต่อไปก็คือบทบาทของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดในการสนับสนุน "ปฏิญญาว่าด้วยการห้ามมหาสมุทรอินเดีย เป็น เขตสันติภาพ"

กลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดให้ความสนใจในการสนับสนุนปฏิญญาว่าด้วยการห้ามมหาสมุทรอินเดีย เป็น เขตสันติภาพ เนื่องจากกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดส่วนใหญ่เป็นประเทศที่อยู่ริมฝั่งมหาสมุทรอินเดีย ซึ่งได้รับความกระทบกระเทือนจากการแข่งขันอิทธิพลระหว่างมหาอำนาจสหรัฐอเมริกาและสหภาพโซเวียตที่กำลังทำสงครามเย็นกันต่อไปในบริเวณมหาสมุทรอินเดียในฐานฐานทัพ กองกำลังเรือ ตลอดจนการแข่งขันอาวุธนิวเคลียร์ ซึ่งเป็นการคุกคามต่อสันติภาพ และความมั่นคงรวมทั้งผลประโยชน์ของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดในบริเวณดังกล่าว

ดังนั้น ในการประชุมสุดยอดของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดครั้งที่ ๒ ที่ กรุงโคโร ประเทศชิลีปี ค.ศ. ๑๙๖๔ สมาชิกของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด โค้ระนามประเทศมหาอำนาจจักรวรรดิยมตะวันตกที่มีฐานทัพอยู่ในบริเวณมหาสมุทรอินเดีย โดยเฉพาะที่เกาะดิเอโก การ์เซีย (Diego Garcia) ซึ่งเป็นเกาะเล็ก ๆ อยู่ในมหาสมุทรอินเดียทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศอินเดีย การมีฐานทัพในบริเวณดังกล่าวนี้ เป็นผลเนื่องมาจากข้อตกลงระหว่างอเมริกาและอังกฤษ ในปี ค.ศ. ๑๙๖๖ ที่จะเตรียมพร้อมให้เกาะดิเอโก การ์เซียเป็นศูนย์กลางในการติดต่อของกองกำลังเรือต่าง ๆ รวมทั้งมีแผนการที่จะปรับปรุง เกาะนี้ให้เป็นที่เรือของกองกำลังเรือรบและเรือดำน้ำ Polaris ของอเมริกาต่อไป ทั้งนี้ เนื่องจากการติดต่อระหว่างกองกำลังของอเมริกาและกองกำลังของอังกฤษซึ่งอยู่กันคนละด้านของมหาสมุทรแปซิฟิกและแอตแลนติกนั้นไม่สะดวก จึงเห็นว่ากองกำลังที่เกาะดิเอโก การ์เซียซึ่งอยู่ระหว่างกลางของมหาสมุทรทั้งสอง เป็นจุดสำคัญที่จะเชื่อมโยงการติดต่อกับกองกำลังอื่น ๆ นอกจากนี้การมีฐานทัพอยู่ที่เกาะดิเอโก การ์เซีย ยังช่วยในการรักษาวงจรประโยชน์ของประเทศอเมริกา เช่นในเรื่องการปฏิบัติการทางอากาศพื้นดินและเรือใต้น้ำ รวมทั้ง เป็นสถานที่สำหรับเติมน้ำมันของประเทศตะวันตก และเป็นศูนย์กลางที่จะให้ความช่วยเหลือทางทหารแก่ประเทศที่อยู่ในเขตอินโดจีน และให้ความช่วยเหลือใต้น้ำที่หากเกิดการขัดกันระหว่างอินเดียกับปากีสถาน และการขัดกันเกี่ยวกับเขตแดนพม่ากับจีน เป็นต้น

ในขณะเดียวกัน ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๕๕ เป็นต้นมา สหภาพโซเวียตซึ่งมีความสัมพันธ์อันดีกับประเทศต่าง ๆ ในเอเชียและแอฟริกา โดยเฉพาะชิลีกับอินเดีย รวมทั้งมีโครงการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศที่เพิ่งได้รับเอกราชในเอเชียและแอฟริกา มีความต้องการที่จะเข้ามาอิทธิพลในบริเวณมหาสมุทรอินเดีย เนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์ของสหภาพโซเวียตซึ่งมีท่าเรือที่ห้อมล้อมด้วยน้ำแข็ง เป็นเวลานาน และเป็นอุปสรรคต่อการขยายกองกำลังเรือของสหภาพโซเวียต ดังนั้น เพื่อเป็นการถ่วงดุลย์สหรัฐอเมริกาที่กำลังแผ่ขยายอิทธิพลในบริเวณดังกล่าว สหภาพโซเวียตจึงได้กระชับความสัมพันธ์

กับประเทศริมฝั่งมหาสมุทรอินเดีย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะกับอินเดีย ซึ่งสหภาพโซเวียตรัสเซียไถ่ถอนหลังอินเดียในการสู้รบกับ ปากีสถานจนได้รับชัยชนะ เป็นต้น

ต่อมาในราวทศวรรษ ๑๙๗๐ เป็นต้นมา สถานะในเรื่องฐานทัพของฝ่าย ตะวันตกในมหาสมุทรอินเดียนั้นอ่อนแอลง เนื่องจากอังกฤษถอนตัวออกจากบริเวณ ทิศตะวันออกของคลองสุเอซ จึงเกิดช่องว่างแห่งอำนาจในบริเวณดังกล่าว เป็นเหตุ ให้สหภาพโซเวียตรัสเซียแผ่ขยายอิทธิพลของตนในบริเวณมหาสมุทรอินเดียมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเห็นได้จากการขยายเรือการค้า เรือเดินทะเล เรือเดินสมุทร เรือลาดตระเวน ตลอดจนเรือพิฆาตคอร์บีโค และคำกล่าวหาของอเมริกาที่ว่าฐานทัพกองกำลังเรือของ สหภาพโซเวียตรัสเซีย ในบริเวณมหาสมุทรอินเดียนั้นอยู่ที่โซมาเลีย อิรัก และเยเมนใต้ แต่ได้รับการปฏิเสธจากประเทศเหล่านี้ในเรื่องการมีฐานทัพของสหภาพโซเวียตรัสเซีย อยู่ในประเทศของตน^๑ ดังนั้น การแข่งขันอิทธิพลกันระหว่างประเทศมหาอำนาจ อเมริกาและสหภาพโซเวียตรัสเซียรุนแรงขึ้น เป็นการคุกคามต่อสันติภาพและความ มั่นคงระหว่างประเทศ ตลอดจนผลประโยชน์ของประเทศริมฝั่งและหลังริมฝั่งมหาสมุทร อินเดีย ๓๒ ประเทศ^๒ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ทั้งนี้เพราะ

^๑ Sashi Bhushan, Nonalignment Legacy of Nehru. (New Delhi: Progressive People Sector Publication (PVT) Ltd, 1976), p. 154.

^๒ ๓๒ ประเทศคือ อัฟกานิสถาน * ออสเตรเลีย บาห์เรน ภูฐาน * บอตสวานา * พม่า * ประชาธิปไตยเยเมน * อียิปต์ * เอธิโอเปีย * อินเดีย * อินโดนีเซีย * อิหร่าน * อิรัก * เคนยา * คูเวต * เลโซโท * มาลากาสการ์ * มาลาวี * มาเลเซีย * มัลดีฟ * มอริเชียส * เนปาล * โอมาน * ปากีสถาน * กาตาร์ * ซาอุดีอาระเบีย * สิงคโปร์ * โซมาเลีย * ศรีลังกา * ซูดาน * สวาซิแลนด์ * ไทย * อุกันดา * สหสาธารณรัฐแทนซาเนีย * เยเมน * และแซมเบีย (รวมประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ๓๒ ประเทศ)

ไม่เพียงแต่จะมุ่งหมายค่านิยมทางศาสนาและการทหารเท่านั้น แต่ยังคงคุ้มครองเส้นทางการค้าของประเศริมฝั่งมหาสมุทรอินเดียอีกด้วย รวมทั้งแผ่ขยายการระดมกองกำลังไปยัง อาวเปอร์เซียและทะเลเอราเบีย เป็นเหตุให้ประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดทำการต่อสู้เพื่อสันติภาพของโลกโดยกำหนดให้มหาสมุทรอินเดียเป็นเขตสันติภาพ และได้รับการสนับสนุนจากสหภาพโซเวียตรัสเซีย ตลอดจนประเทศต่าง ๆ ในเอเชียและแอฟริกา

ดังนั้น ในการประชุมสุดยอดของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดครั้งที่ ๓ ที่กรุงดูฮาฟา ประเทศแอมเบีย ในปี ค.ศ. ๑๙๗๐ จึงเสนอให้มหาสมุทรอินเดียเป็นเขตสันติภาพ แต่ไม่บรรลุผลแต่อย่างใด เนื่องจากประเทศมหาอำนาจตะวันตกและตะวันออกแข่งขันอิทธิพล รวมทั้งกำลังอาวุธในบริเวณมหาสมุทรอินเดียต่อไป นอกจากนี้สถานการณ์ระหว่างประเทศได้เปลี่ยนแปลงไป เช่นความพ่ายแพ้ของจักรวรรดินิยมอเมริกาในอินโดจีน นโยบายต่างประเทศของนางคานธีซึ่ง เป็นผู้นำของอินเดียในการต่อต้านลัทธิจักรวรรดินิยมอเมริกา การต่อสู้เพื่อปลดปล่อยแห่งชาติของกินแดนทางตอนใต้ของคาบสมุทรอรอาเบีย ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงเพื่อความก้าวหน้าของประเทศในแอฟริกาตะวันออกเช่น โชมเลีย เอธิโอเปีย แทนซาเนีย และโมซัมบิก เป็นต้น รวมทั้งการไต่เอกราชของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคนี้เช่น โมซัมบิก โคโมโรสและซีเชลส์ ซึ่งประเทศต่าง ๆ เหล่านี้ได้ให้การสนับสนุนสหภาพโซเวียตรัสเซีย เป็นเหตุให้สหรัฐอเมริกากองคังไว้ซึ่งอิทธิพลในบริเวณมหาสมุทรอินเดียต่อไป ยังผลให้นางสิริมาโว บันคาราไนยเก ซึ่งเป็นนายกรัฐมนตรีศรีลังกาสมัยที่ ๒ ในปี ค.ศ. ๑๙๗๐ เสนอต่อที่ประชุมระดับนายกรัฐมนตรี เครือจักรภพที่สิงคโปร์ให้มหาสมุทรอินเดียเป็นเขตสันติภาพสืบต่อนาย S.W.R.D. บันคาราไนยเก อดีตนายกรัฐมนตรีศรีลังกาที่เคยขอร้องให้อังกฤษถอนฐานทัพทางอากาศและทางเรือออกจากเกาะลังกาเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๕๖ ต่อมาในการประชุมสมัชชาฯ สมัยสามัญครั้งที่ ๒๖ ในปี ค.ศ. ๑๙๗๑ ศรีลังการ่วมกับสหสาธารณรัฐแทนซาเนีย เสนอให้นำปัญหานี้ไว้ในระเบียบวาระการประชุม เพื่อให้มีการพิจารณากำหนดให้มหาสมุทรอินเดียเป็นเขตสันติภาพ โดยให้ประเทศมหาอำนาจประเทศริมฝั่งและหลังริมฝั่งมหาสมุทรอินเดีย ตลอดจนประเทศ

ที่ไซมูฮาสมุทรอินเดียนศึกษาหารือกันเพื่อกำหนดปณิธานว่าควยการให้มหาสมุทรอินเดียนเป็นเขตสันติภาพ และที่ประชุมสมัชชาฯ มีมติที่ ๒๕๓๒ (XXVI)^๑ ประกาศ "ปณิธานว่าควยมหาสมุทรอินเดียนเป็นเขตสันติภาพ" ใ้รับคะแนนเสียงสนับสนุน ๖๖ ไม่มีเสียงคัดค้านและงออกเสียง ๕๕^๒ (ดูรายชื่อประเทศที่ออกเสียงใ้จากภาคผนวก ช.)

ในปณิธานว่าควยมหาสมุทรอินเดียนเป็นเขตสันติภาพ มีสาระสำคัญดังนี้

๑. ประกาศให้มหาสมุทรอินเดียนเป็นเขตสันติภาพตลอดกาล
๒. เรียกร้องให้มหาอำนาจรวมหารือกับประเทศริมฝั่งมหาสมุทรอินเดียนเพื่อจำกัดกำลังทหารและขจัดฐานทัพของมหาอำนาจในบริเวณนี้
๓. เรียกร้องให้รัฐในบริเวณมหาสมุทรอินเดียน สมาชิกประจำคณะมนตรีความมั่นคง และประเทศที่ไซมูฮาสมุทรอินเดียนที่สำคัญหารือกันเพื่อปฏิบัติให้บรรลุผลตามปณิธานนี้คือ
 - ก. ห้ามใช้เรือรบและอากาศยานทุกชนิดในบริเวณมหาสมุทรอินเดียนเพื่อเป็นการคุกคามหรือใช้กำลังต่อเอกราช อธิปไตย บูรณภาพดินแดนของประเทศริมฝั่งและหลังริมฝั่งมหาสมุทรอินเดียน อันขัดกับวัตถุประสงค์และหลักการของกฎบัตรสหประชาชาติ

^๑ United Nations General Assembly, Resolutions Adopted by the General Assembly During its twenty-six Sessions, 21 September - 22 December, p. 36.

^๒ United Nations General Assembly, Plenary Meetings: Official Records of the General Assembly, twenty-six Sessions. (New York: United Nations, 1974), 3 : 6.

ข. สิทธิในการเดินเรือของประเทศต่าง ๆ ในมหาสมุทรอินเดีย
ต้องเป็นไปตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ

ค. ข้อตกลงระหว่างประเทศใด ๆ จะต้องไม่กระทบกระเทือนต่อ
สันติภาพของมหาสมุทรอินเดีย

ในระยะต่อมาได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการเฉพาะเรื่องว่าด้วยความมหาสมุทร
อินเดีย (Ad Hoc Committee on the Indian Ocean) ประกอบด้วย
๒๓ ประเทศ^๑ ส่วนใหญ่เป็นประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด นอกจากนี้สมัชชาฯ กำหนด
ให้เลขาธิการสหประชาชาติจัดทำรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกำลังทหารของประเทศ
มหาอำนาจที่ปรากฏอยู่ในบริเวณมหาสมุทรอินเดีย ขอร้องให้ประเทศมหาอำนาจยุติ
การเพิ่มกำลังทหารในบริเวณดังกล่าว ตลอดจนขอร้องให้รัฐริมฝั่งและหลังริมฝั่ง
มหาสมุทรอินเดียปรึกษาหารือกันเพื่อเตรียมการประชุมว่าด้วยความมหาสมุทรอินเดีย โดย
เชิญประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะประเทศมหาอำนาจให้ ๆ ความร่วมมือแก่คณะกรรมการ
เฉพาะเรื่องด้วย แต่ยังไม่สามารถตกลงกันเกี่ยวกับหลักการในการประชุมของรัฐ
ริมฝั่งและหลังริมฝั่งมหาสมุทรอินเดียที่จะมีขึ้นในคราวต่อไป เนื่องจากประเทศ
มหาอำนาจและประเทศที่ข้ามมหาสมุทรอินเดียที่สำคัญ ๆ ส่วนใหญ่มิได้ตอบตกลงหรือ
แสดงความสนใจที่จะให้ความร่วมมือเข้าร่วมประชุมแต่อย่างใด ด้วยเหตุนี้ในการ

^๑ ๒๓ ประเทศคือ ออสเตรเลีย จีน อินเดีย* อินโดนีเซีย* อิหร่าน
อิรัก* ญี่ปุ่น มาดากาสการ์* มาเลเซีย* มอริเชียส* ปากีสถาน ศรีลังกา*
สหสาธารณรัฐแทนซาเนีย* เยเมน* แคมเบีย* บังกลาเทศ* เคนยา* โอมาน*
ประชาธิปไตยเยเมน* เอธิโอเปีย* กรีซ* โมซัมบิก* และโอมาน* (รวมประเทศ
ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ๑๗ ประเทศ)

ประชุมสุดยอดของกุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดครั้งล่าสุดที่กรุงโคลัมโบ ประเทศศรีลังกา ในปี ค.ศ. ๑๙๗๖ เรียกร้องให้คณะกรรมการ เฉพาะ เรื่องว่าด้วยความมหาสมุทรอินเดีย รัฐริมนั่งและหลังริมนั่งมหาสมุทรอินเดียดำเนินการปรึกษาหารือกันต่อไป เพื่อกำหนด แผนงานเกี่ยวกับการจัดการประชุมฯ ตลอดจนเรียกร้องให้รัฐต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมหาอำนาจ เช่นสหรัฐอเมริกา สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน อังกฤษ ฝรั่งเศส และรัฐที่โหมมหาสมุทรอินเดียที่สำคัญ ๆ เช่นกรีซ ไต้หวัน สวีเดน แคนาดา เนเธอร์แลนด์ นอร์เวย์ อิตาลี^๑ ให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการ เฉพาะ เรื่อง ในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งเชิญประเทศมหาอำนาจ เช่นสหรัฐอเมริกา อังกฤษ สหพันธ์ สาธารณรัฐเยอรมันและประเทศที่โหมมหาสมุทรอินเดียที่สำคัญ ๆ เช่นแคนาดา อิตาลี เนเธอร์แลนด์ นอร์เวย์ สวีเดน^๒ ที่ยังมีได้ให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการ เฉพาะ เรื่อง ให้ ๆ ความร่วมมือตกลงที่จะจัดให้มีการประชุมรัฐริมนั่งและหลังริมนั่ง มหาสมุทรอินเดียที่นครนิวยอร์กตามกำหนดวันที่เหมาะสม เพื่อ เป็นก้าวแรกที่จะนำไปสู่ การจัดการประชุมมหาสมุทรอินเดีย โดยให้คณะกรรมการ เฉพาะ เรื่องจัดเตรียมการ ประชุมดังกล่าว ผลปรากฏว่าการเจรจาในการจำกัดกำลังทหารระหว่างมหาอำนาจ สหรัฐอเมริกาและสหภาพโซเวียตส์เซีย เเท่ที่ผ่านมา เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๑๙๗๗

^๑ General Assembly Official Records: Thirty-First Session Supplement No. 29 (A/31/29), Report of the Ad Hoc Committee on the Indian Ocean. (New York: United Nations, 1976), p. 4.

^๒ General Assembly Official Records: Thirty-Second Session Supplement No. 29 (A /32/ 29), Report of the Ad Hoc Committee on the Indian Ocean. (New York: United Nations, 1977), p. 1.

ไม่ไค้ผลประการใด แต่กลับทำให้มีการแข่งขันในค่านักำลังทหารรุนแรงยิ่งขึ้น โดยเฉพาะรัสเซียไค้แรงให้มีการรุกรานและแผ่ขยายอิทธิพลไปยังฮอนออฟฟัฟริกาทะเลแดง และอ่าวเปอร์เซีย ซึ่งเป็นการคุกคามต่ออธิปไตย เอกราช สันติภาพและความมั่นคงของประเทศที่เกี่ยวข้องอย่างรุนแรง นอกจากนี้การแข่งขันในการขยายอิทธิพลระหว่างประเทศมหาอำนาจทั้งสองนี้ เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการเฉพาะเรื่องที่เป็นไปโดยลำซา^๑ ดังนั้น กลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดจึงแสดงบทบาทในการขอร้องให้ประเทศมหาอำนาจขยายขอบเขตในการเจรจาให้กว้างขวางขึ้น และให้เข้าร่วมปรึกษาหารือกับประเทศริมฝั่งและหลังริมฝั่งมหาสมุทรอินเดีย เพื่อให้บรรลุผลตามมติที่ ๒๕๓๒ ของสมัชชาฯ เพราะเท่าที่ผ่านมาเป็นเพียงจากักกำลังทหาร เท่าที่มีอยู่มากกว่าที่จะขจัดให้หมดสิ้นไป

สรุปไค้ว่า กรณีนี้เกี่ยวข้องกับสันติภาพและความมั่นคงตลอดจนผลประโยชน์ของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดที่อยู่ริมฝั่งและหลังริมฝั่งมหาสมุทรอินเดียโดยตรง กลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดโดยการนำของศรีลังกา ไค้รวมเสนอให้ปฏิบัติญาวาคัยการใหม่มหาสมุทรอินเดีย เป็นเขตสันติภาพ ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันในสมัชชาฯ แต่เนื่องจากมีผลประโยชน์ของประเทศมหาอำนาจสหรัฐอเมริกากและสหภาพโซเวียตรัสเซียซึ่งกำลังแข่งขันอิทธิพลกันในบริเวณนี้เกี่ยวข้องอยู่คัย จึงทำให้ไม่มีการปฏิบัติตามญาวาคัยการกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดจึงมีบทบาทในการสนับสนุนมติคัย ๆ ที่เกี่ยวข้องกั้กับปฏิญานี้ในที่ประชุมสมัชชาฯ คอไป คังเช่นมติที่ ๓๓/๒๘^๒ วาคัยเรื่องการสนับสนุน

^๑ General Assembly Official Records: Thirty-Third Session Supplement No. 29 (A /33/ 29), Report of the Ad Hoc Committee on the Indian Ocean. (New York: United Nations, 1978), p. 4.

^๒ United Nations General Assembly, Resolutions and Decisions Adopted by the General Assembly During its thirty-third Session, 19 September - 29 January 1979. (New York: United Nations, 1979), pp. 81 - 83.

ปฏิญญาว่าด้วยการใหม่หาสมุทรอินเดีย เป็นเขตสันติภาพ โดยเร่งให้มีการสรุปผลการเจรจาในเรื่องกำลังทางทหารระหว่างอเมริกาและรัสเซียโดยเร็ว รวมทั้ง เชื้อเชิญประเทศมหาอำนาจและประเทศที่ใช้เส้นทางเดินเรือที่สำคัญ ๆ ให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการ เฉพาะเรื่อง เพื่อปรึกษาหารือกันในการสนับสนุนปฏิญญาโดยเร็ว ตลอดจนให้มีการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศและหลังรัฐมนตรีมหาสมุทรอินเดียที่นครนิวยอร์กในวันที่ ๒ - ๑๓ กรกฎาคม ๑๙๗๕ ซึ่งกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดออกเสียงสนับสนุนอย่างเต็มที่เพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน (ดูรายชื่อประเทศที่ออกเสียงได้จากภาคผนวก ช.) แต่จะมีการปฏิบัติตามปฏิญญากังกล่าวนี้หรือไม่ขึ้นอยู่กับประเทศมหาอำนาจสหรัฐอเมริกาและสหภาพโซเวียต รัสเซีย กลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดจึงมีบทบาทแค่นี้เพียงเรียกร้องให้มีการปฏิบัติตามปฏิญญากังกล่าวต่อไป

๔. การต่อสู้เพื่อต่อต้านลัทธิจักรวรรดินิยมและการกำจัดลัทธิอาณานิคมทั้งในรูปแบบเก่าและรูปแบบใหม่ โดยให้การสนับสนุน "ปฏิญญาว่าด้วยการยอมให้ประเทศและประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครองของระบบอาณานิคมได้เอกราช" สำหรับหลักการข้อนี้จะวิเคราะห์กรณีความเป็นเอกราชของนามิเบีย

นามิเบีย เรียกว่าอัฟริกาตะวันตกเฉียงใต้ เป็นอาณานิคมของเยอรมันนี้ เมื่อปี ค.ศ. ๑๘๘๔ หลังสงครามโลกครั้งที่ ๑ เมื่อมีการจัดตั้งองค์การสันนิบาตชาติ นามิเบียก็ตกเป็นดินแดนในอาณัติของสันนิบาตชาติ โดยมีประเทศอัฟริกาใต้เป็นประเทศผู้ดูแลตามมาตรา ๒๒ แห่งกติกาสันนิบาตชาติ จึงเป็นเหตุให้อัฟริกาใต้นำนโยบายแบ่งผิวมาใช้ในนามิเบีย ทำให้ชาวนามิเบียถูกกริดรอนเสรีภาพต่าง ๆ และมีความต้องการที่จะให้ไคเอกราชคืนมาโดยการนำขององค์การประชาชนอัฟริกาตะวันตกเฉียงใต้ มีชื่อย่อว่าสวาโป (South West African People's Organization, SWAPO) เป็นขบวนการต่อสู้ที่สำคัญ และเป็นที่ยอมรับว่าเป็นตัวแทนของชนผิวดำในการต่อสู้กับกองทหารของอัฟริกาใต้ที่อยู่ในนามิเบีย นอกจากนี้องค์การกังกาลาวมีกองกำลังประมาณ ๓,๐๐๐ คนที่คิคาเวซ และมีฐานปฏิบัติการใหญ่อยู่ในดินแดนของแองโกลา ซึ่งอยู่ทางตอนเหนือของนามิเบีย

ในปัจจุบันนี้ประธานขององค์การสวาโปได้แก่นายยูโจมา ๑ วัย ๔๕ ปี เป็นผู้นำ
ในการต่อสู้ทั้งในทางการเมืองและกำลังอาวุธกับกองทหารอัฟริกาใต้ในนามิเบีย
โดยได้รับการสนับสนุนจากประเทศแอฟริกันมีวาคาส่วนใหญ่รวมทั้งประเทศ
โมซัมบิกใฝ่ฝ่ายใคในการทำการต่อสู้ด้วยอาวุธกับอัฟริกาใต้นับตั้งแต่องค์การสหประชาชาติ
มีมติให้ยกเลิกดินแดนในอาณัติของสันนิบาตชาติเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๖๖ จนกระทั่ง
ปัจจุบันนี้เป็นเวลา ๑๓ ปี

กลุ่มประเทศโมซัมบิกใฝ่ฝ่ายใคมีวัตถุประสงค์ในการสนับสนุนการต่อสู้เพื่อการ
ปลดปล่อยแห่งชาติเป็นมูลฐานอยู่แล้ว จึงมีบทบาทในการสนับสนุนการไ้มาซึ่งเอกราช
ของนามิเบียอย่างเต็มที่ ทั้งนี้เนื่องจากประเทศสมาชิกกลุ่มโมซัมบิกใฝ่ฝ่ายใคมาจาก
อัฟริกาส่วนใหญ่ จากการประชุมสุดยอดของกลุ่มประเทศโมซัมบิกใฝ่ฝ่ายใคครั้งล่าสุด
ที่กรุงโคตัมโบ ประเทศศรีลังกา ในปี ค.ศ. ๑๙๗๖ นั้น กลุ่มประเทศโมซัมบิกใฝ่
ฝ่ายใคมีมติประณามอัฟริกาใต้ที่ยึดครองนามิเบียโดยมิชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้ง
การใช้กำลังกดขี่ประชาชนชาวพื้นเมืองนามิเบีย ตลอดจนใช้ดินแดนนามิเบียเป็น
ฐานทัพในการโจมตีเพื่อต่อต้านประเทศอัฟริกาอื่น ๆ โดยเฉพาะแซมเบียและแองโกลา
ซึ่งเป็นการคุกคามต่อสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ นอกจากนี้กลุ่ม
ประเทศโมซัมบิกใฝ่ฝ่ายใคให้การสนับสนุนการต่อสู้ของขบวนการปลดปล่อยแห่งชาติ
โดยการนำของสวาโป ซึ่งถือว่าเป็นผู้แทนที่แท้จริงของชาวนามิเบีย เพื่อให้ไ้มา
ซึ่งเอกราช รวมทั้งสิทธิในการตัดสินใจด้วยตนเอง ตลอดจนเรียกร้องให้มีการ
สนับสนุนและช่วยเหลือทางด้านการเมือง การทูต วัตถุประสงค์และการเงินแก่สวาโปเพื่อการ
ปฏิบัติงานในการต่อสู้เพื่อการปลดปล่อยแห่งชาติ ขอเรียกร้องต่อไปนี้ก็คือต้องการ
ให้นามิเบียมีการเลือกตั้งอย่างอิสระเสรีภายใต้การควบคุมดูแลของสหประชาชาติ
ขอเรียกร้องของกลุ่มประเทศโมซัมบิกใฝ่ฝ่ายใคทั้งกล่าวมานี้ได้รับการสนับสนุนจาก
ประเทศอื่น ๆ โดยการออกเสียงสนับสนุนองค์การสวาโปในเมติคาง ๆ ของสมาชิก

ในกรณีดังกล่าว และในการประชุมสมัชชาฯ สมัยสามัญครั้งที่ ๒๑ มีมติที่ ๒๑๘๕ (XXI)^๑ ยกเลิกอาณัติของอัฟริกาใต้เหนือดินแดนนามิเบีย มอบให้สหประชาชาติเป็นผู้รับผิดชอบในการปกครองดินแดนดังกล่าวจนได้รับเอกราชอย่างแท้จริง ตลอดจนจัดตั้งคณะมนตรีแห่งสหประชาชาติสำหรับนามิเบียประกอบด้วยสมาชิก ๒๕ ประเทศ^๒ รวมทั้งประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดด้วย นอกจากนี้ได้มีการแต่งตั้งข้าหลวงสำหรับนามิเบีย และจัดตั้งกองทุนสหประชาชาติสำหรับนามิเบีย อย่างไรก็ตาม อัฟริกาใต้ไม่ยอมรับมติดังกล่าวของสมัชชาฯ ยังทำหน้าที่บริหารนามิเบียต่อไปจนกระทั่งปัจจุบันนี้ นับเป็นเวลาถึง ๕๕ ปีแล้ว สหประชาชาติจึงได้ดำเนินการเพื่อปลดปล่อยชวานามิเบียโดยขอให้สมัชชาฯ เปิดประชุมสมัยพิเศษเพื่อพิจารณาปัญชานามิเบีย เนื่องจากปัญหาดังกล่าวนี้ เป็นการคุกคามความมั่นคงระหว่างประเทศ สหประชาชาติจึงหาวิธีการให้นามิเบียได้รับเอกราชที่แท้จริงโดยเร็ว เช่นกำหนดให้มีการเลือกตั้งโดยเสรีภายใต้การควบคุมของสหประชาชาติ และประเทศตะวันตกได้แก่สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส อังกฤษ แคนาดา และเยอรมันตะวันตกใช้ความพยายามในการเดินทางไปมาระหว่างอัฟริกาใต้ นามิเบีย และสหรัฐอเมริกา เพื่อร่วมกันจัดทำข้อเสนอในการ

^๑ United Nations General Assembly, Resolutions Adopted by the General Assembly During its twenty-first session, 20 September-20 December 1966. (New York: United Nations, 1967), pp. 2 - 3.

^๒ ๒๕ ประเทศคือ อัลจีเรีย* ออสเตรเลีย* บังกลาเทศ* บอตสวานา* มูรูนดี* ซิลี* จีน* โคลัมเบีย* ฮิยิปต์* ฟินแลนด์* ไทยานา* ไฮติ* อินทีย* อินโดนีเซีย* ไลบีเรีย* เม็กซิโก* ไนจีเรีย* ปากีสถาน* โปแลนด์* โรมานี* เซเนกัล* ตุรกี* สหภาพโซเวียต* ยูโกสลาเวีย* และแซมเบีย* (รวมประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ๑๔ ประเทศ)

แก้ปัญหาในนามิเบียโดยวางแผนสันติภาพพร้อมกับหาวิธีประนีประนอมระหว่างอัฟริกาใต้กับองค์การสวาโป ในที่สุดประเทศตะวันตกก็สามารถหว่านล้อมให้รัฐบาลอัฟริกาใต้เห็นพ้องกับแผนการให้อิสระแกื่อนามิเบียได้สำเร็จ^๑ แผนการสันติภาพทั้งกล่าวนี้เรียกร้องให้ถอนทหารอัฟริกาใต้ออกจากดินแดนนามิเบีย ยกเว้นจำนวน ๑,๕๐๐ คนซึ่งอยู่ในเขตจำกัดใกล้พรมแดนแองโกลา ให้มีเจ้าหน้าที่สหประชาชาติคอยให้คำแนะนำการเลือกตั้งทั่วไป โดยมีกองกำลังสหประชาชาติอย่างน้อย ๕,๐๐๐ คนเพื่อประกันการแทรกแซง เพื่อให้มีการเลือกตั้งเป็นไปโดยเสรีและยุติธรรม นอกจากนี้คณะมนตรีความมั่นคงมีมติที่ ๔๓๒ (๑๙๗๘) ให้ถือว่าอ่าวอัลวิสเป็นส่วนหนึ่งของดินแดนนามิเบีย ซึ่งจะไ้รับเอกราชด้วย เป็นเหตุให้อัฟริกาใต้ไม่พอใจในมติทั้งกล่าว และปฏิเสธแผนการของประเทศตะวันตก โดยประกาศว่าจะจัดการเลือกตั้งเองในนามิเบีย กรณีนี้ยังเป็นปัญหาอยู่ต่อไปในปัจจุบันนี้

สรุปได้ว่า กลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดซึ่งส่วนใหญ่มาจากอัฟริกา นั้นมีบทบาทแต่เพียงปรณามการครอบครองดินแดนนามิเบีย โดยมีขอบด้วยกฎหมายของอัฟริกาใต้ และสนับสนุนองค์การสวาโปว่าเป็นผู้แทนที่แท้จริงของประชาชนนามิเบีย ตลอดจนสนับสนุนมติต่าง ๆ ของสมัชชาฯ ในสมัยสามัญครั้งที่ ๓๓ กังเซมมติที่ ๓๓/๑๘๒ A^๒ ว่าด้วยเรื่องสถานการณ์ในนามิเบีย อันเป็นผลมาจากการครอบครองดินแดนนามิเบีย

๑ บทวิเคราะห์ชาวต่างประเทศ, "องค์การสหประชาชาติและการแก้ปัญหาเอกราชนามิเบีย," หน้า ๒. (คัสซาเนา)

๒

United Nations General Assembly, Resolutions and Decisions Adopted by the General Assembly During its thirty-third Session, 19 September - 29 January 1979, pp. 25 - 29.

โดยมีขอบข่ายกฎหมายของอัฟริกาใต้ ซึ่งพอสรุปได้ว่า มติที่ประชุมการครอบครอง
ดินแดนนามิเบีย โดยมีขอบข่ายกฎหมาย รวมทั้งการก่อกำเนิดประชาชนนามิเบีย ตลอดจน
การละเมิดสิทธิมนุษยชน การทำลายเอกภาพและบูรณภาพแห่งดินแดนนามิเบีย
ประมาณความพยายามของอัฟริกาใต้ในการพัฒนาวิเคสียร์ เพื่อความสามารถทาง
กานกำลังทหาร และการรุกรานโดยอัฟริกาใต้ใช้ดินแดนนามิเบีย เป็นฐานทัพในการ
โจมตีประเทศอัฟริกาอื่น ๆ เป็นการคุกคามต่อสันติภาพและความมั่นคงระหว่าง
ประเทศ ให้การสนับสนุนการต่อสู้เพื่อเอกราชขององค์การสวาโป ซึ่งถือว่าเป็นผู้แทน
ที่แท้จริงของประชาชนนามิเบีย ขอร้องให้ประเทศที่ยังดำเนินการทางการทูต
เศรษฐกิจ ความร่วมมือทางกานกำลังทหารและยุทธศาสตร์กับอัฟริกาใต้ ตลอดจน
การแสวงหาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจในดินแดนนามิเบียให้ยุติการกระทำดังกล่าว
มติดังกล่าวนี้คณะมนตรีแห่งสหประชาชาติสำหรับนามิเบียมีหน้าที่ในการรับผิดชอบ
ให้เป็นที่ปฏิบัติตามมติของสมัชชาฯ (ดูรายชื่อประเทศที่ออกเสียงโศกจากภาคผนวก ข)

ส่วนปัญหาความเป็นเอกราชของนามิเบียจะเป็นไปได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับ
กับบทบาทของประเทศมหาอำนาจฝ่ายตะวันตกที่จะต้องแก้ไขโดยเร็วโดยการควบคุม
ดูแลการเลือกตั้งก่อนที่นามิเบียจะได้รับเอกราช ซึ่งเจ้าหน้าที่สหประชาชาติกำลัง
เจรจาร่วมกับอัฟริกาใต้เพื่อมอบเอกราชให้นามิเบีย เพราะถ้าไม่มีการแก้ไข
ปัญหากล่าวนี้อาจเปิดโอกาสให้โซเวียตและคิวบาที่กำลังมีอิทธิพลอยู่ใน
แองโกลาถือโอกาสเข้าแทรกแซงทำสงครามกองโจร เนื่องจากองค์การสวาโป
มีความนิยมลัทธิมาร์กซอยู่แล้ว ด้วยเหตุนี้ประเทศมหาอำนาจจึงต้องรีบดำเนินการ
แก้ไขปัญหากล่าวโดยให้มีการเลือกตั้งในดินแดนนามิเบียโดยเร็ว เพื่อให้ได้
มาซึ่งเอกราชของนามิเบีย

๕. การต่อต้านการแบ่งผิวและการเลือกปฏิบัติในเรื่องเชื้อชาติ วิเคราะห์
บทบาทของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดในการต่อต้านนโยบายแบ่งผิวของอัฟริกาใต้

ก่อนปี ค.ศ. ๑๙๖๘ สาธารณรัฐอัฟริกาใต้ (ขณะนั้นมีชื่อว่าสหภาพอัฟริกาใต้) เป็นประเทศเอกราชเพียงประเทศเดียวในทวีปอัฟริกาที่มีรัฐบาล เป็นชนผิวขาวกลุ่มน้อย ที่มีนโยบายแบ่งแยกผิว (apartheid) อย่างเคร่งครัดเป็น ๔ กลุ่มคือ ผิวดำ (Bantu) ผิวขาว (White) ผิวสี (Coloured) และเอเชีย (Asian) และยังมี การแบ่งแยกถิ่นที่อยู่อาศัย การศึกษา รวมทั้งโอกาสในการทำงานไม่เท่าเทียมกัน ตลอดจนการถูกจำกัดสิทธิทางการเมืองและทางสังคมต่าง ๆ เป็นเหตุให้เกิดความขัดแย้งภายในประเทศ พร้อมกับความขัดแย้งกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นคนผิวดำทั้งสิ้น ดังนั้น กลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดซึ่งส่วนใหญ่มาจากอัฟริกาใต้ ประณามนโยบายแบ่งผิวในอัฟริกาใต้ตั้งแต่การประชุมสุดยอดครั้งแรกในปี ค.ศ. ๑๙๖๑ จนกระทั่งครั้งล่าสุดในปี ค.ศ. ๑๙๗๖ กลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ถือว่าการ เลือกรูปแบบในเรื่อง เชื้อชาติและนโยบายแบ่งผิว เป็นการละเมิดปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและความเสมอภาคของประชาชน โดยมุ่งประณามสาธารณรัฐ อัฟริกาใต้ ที่ใช้นโยบายนี้ พร้อมกับเรียกร้องให้มีการบังคับและปิดล้อมสาธารณรัฐ อัฟริกาใต้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ปิดล้อมทางการค้า ตัดความสัมพันธ์ทางการทูต เศรษฐกิจ ฯลฯ ตลอดจนเรียกร้องให้อัฟริกาใต้ถอนกำลังออกจากแองโกลา โมซัมบิก และซิมบับเว นอกจากนี้ยังได้ประณามสหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส อังกฤษ เยอรมันตะวันตก อิตาลีและญี่ปุ่นที่ให้ความช่วยเหลือทางการเงิน เศรษฐกิจ และการทหาร รวมทั้งขายอุปกรณ์ทางทหารหรือช่วยเหลืออัฟริกาใต้ในการผลิตอาวุธ และกระสุนปืน ซึ่งนโยบายดังกล่าวนี้ขัดกับกฎบัตรสหประชาชาติและปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน อันได้ยั้งให้นำปัญหานี้มาพิจารณาในองค์การสหประชาชาติ ตั้งแต่การประชุมสมัชชาฯ สมัยสามัญครั้งที่ ๒ (ค.ศ. ๑๙๕๖) เป็นต้นมา โดยร้องเรียนว่าอัฟริกาใต้ออกกฎหมายเป็นปรปักษ์ต่อชาวอัฟริกาใต้เชื้อสายอินเดีย ต่อมาในเดือนธันวาคม ค.ศ. ๑๙๖๕ สมัชชาฯ ประกาศให้ประเทศสมาชิกร่วมมือกันแซงคชั่นอัฟริกาใต้ทางการเมือง การทูต เศรษฐกิจและสังคมเพราะเป็นทางเดียวที่จะทำให้อัฟริกาใต้ยอมล้มเลิกนโยบายแบ่งผิว แต่มติของสมัชชาฯ ไม่ได้ผลเพราะ

ประเทศมหาอำนาจ เช่นอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส จะออกเสียงกักตันทหรือออกเสียงในการลงมติเกี่ยวกับเรื่องนี้ และยังคงติดต่อค้าขายกับอัฟริกาใต้ต่อไป ส่วนญี่ปุ่นและอิสราเอลก็ได้ทำการค้าขายกับอัฟริกาใต้ในระยะต่อมา สมัชชาฯ ในสมัยต่อมาจึงได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิเศษว่าด้วยนโยบายแบ่งผิวของอัฟริกาใต้ ประกอบด้วยสมาชิก ๑๘ ประเทศ^๑ ส่วนใหญ่เป็นประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด และการปฏิบัติงานของคณะกรรมการดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากองค์การเอกภาพอัฟริกา ขบวนการไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด องค์การชำนาญพิเศษของสหประชาชาติ รวมทั้งขบวนการปลดปล่อยอัฟริกาใต้ ๒ ขบวนการคือ The African National Congress of South Africa และ The Pan Africanist Congress of Azania รวมทั้งองค์การที่มีรัฐบาลอีกเป็นจำนวนมาก ให้ติดตามเรื่องนี้และรายงานผลให้สมัชชาฯ และคณะมนตรีความมั่นคงทราบเป็นครั้งคราว สมัชชาฯ สมัยต่อมา จัดตั้งกองทุนทรัสต์สหประชาชาติเพื่ออัฟริกาใต้ โดยให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัยจากการถูกปราบปรามโดยรัฐบาลอัฟริกาใต้ เนื่องจากการเป็นปฏิปักษ์ต่อนโยบายแบ่งผิวของอัฟริกาใต้ รวมทั้งเชิญตัวแทนของขบวนการต่าง ๆ ที่ต่อต้านนโยบายแบ่งผิวของอัฟริกาใต้ เข้าร่วมการอภิปรายในคณะกรรมการการเมืองพิเศษในฐานะผู้สังเกตการณ์ และมีการรับรองมติของคณะกรรมการสาส์นตราตั้งที่ให้กักตันทสาส์นตราตั้งของผู้แทนอัฟริกาใต้อันเป็นผลใหญ่แทนของอัฟริกาใต้ไม่สามารถเข้าร่วมการประชุมสมัชชาฯ

^๑ ๑๘ ประเทศคือ อัลจีเรีย* สาธารณรัฐประชาธิปไตยเยอรมัน กานา* กินี ไชติ อังการี อินเดีย* อินโดนีเซีย* มาเลเซีย* เนปาล* ไนจีเรีย* เปรู* ฟิลิปปินส์ โชมเลีย* ชูตาน สาธารณรัฐอาหรับซีเรีย* ทรินิแดดและโตบาโก* สาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งยูเคร เนียน (รวมประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ๑๓ ประเทศ)

สมัยสามัญครั้งที่ ๒๕ ได้ แต่ไม่เป็นการกระทบกระเทือนถึงฐานะการ เป็นสมาชิก สหประชาชาติของแอฟริกาใต้ พร้อมกับให้คณะมนตรีความมั่นคงพิจารณาคำสัมพันธ ะหว่างแอฟริกาใต้กับสหประชาชาติ ซึ่งในการประชุมคณะมนตรีความมั่นคง กลุ่ม ประเทศแอฟริกา เสนอญัตติให้ขับไล่อัฟริกาใต้ออกจากสมาชิกภาพของสหประชาชาติ แต่สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และฝรั่งเศสใช้สิทธิยับยั้งญัตตินี้จึงตกไป ด้วยเหตุนี้ปัญหาการต่อต้านนโยบายแบ่งผิวของแอฟริกาใต้จึง เป็นปัญหาต่อไป เนื่องจากประเทศมหาอำนาจตะวันตกมีผลประโยชน์อยู่ในแอฟริกา ใต้อย่างมาก และแอฟริกาใต้ เป็นเพียงประเทศเดียวที่มีนโยบายต่อต้านคอมมิวนิสต์อย่างรุนแรง ขณะที่ประเทศเกิดใหม่ในแอฟริกาส่วนใหญ่มีนโยบายต่อต้านประเทศตะวันตกหรือ ฝักใฝ่กับประเทศสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ ดังนั้น ประเทศตะวันตกจึงให้การสนับสนุน แอฟริกาใต้เรื่อยมา นอกจากนี้แอฟริกาใต้ยังเป็นประเทศที่คุมเส้นการเดินเรือใน บริเวณมหาสมุทรอินเดียและแอตลันติก ซึ่งอังกฤษและฝรั่งเศสมีเรือเดินสมุทร ผ่านเป็นจำนวนมาก จึงต้องการอิทธิพลของแอฟริกาใต้ช่วยดูแลความปลอดภัยของ เส้นทางนั้น ขณะนั้นโซเวียตกำลังเพิ่มอิทธิพลทางการทหารและการค้าใน มหาสมุทรอินเดีย ถ้ามหาอำนาจตะวันตกกลายเป็นศัตรูกับแอฟริกา ก็จะทำให้ คุลย์อำนาจของคณินมหาสมุทรอินเดียเสียเปรียบ นอกจากนี้ แอฟริกาใต้มี ทรัพยากร เช่นสินแร่ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมของสหรัฐอเมริกา และอังกฤษเป็นจำนวนมาก ทำให้ ๒ ประเทศนี้มีกิจการอุตสาหกรรมอยู่ใน แอฟริกาอย่างมาก ส่วนญี่ปุ่นและอิสราเอลนั้นยังลักลอบค้าขายกับแอฟริกาใต้ ต่อไป เนื่องจากผลประโยชน์ทางการค้าและการหามิตรประเทศ เป็นต้น ดังนั้น บทบาทของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ในกรณีนี้จึง เป็นเพียงให้การสนับสนุน มติต่าง ๆ ของที่ประชุมสมัชชาฯ ในการต่อต้านนโยบายแบ่งผิวของแอฟริกาใต้ และไ้มุ่งปรนนิบัติการกระทำของประเทศตะวันตกที่ไม่ได้ให้ความร่วมมือในการ แข่งขันอย่างแท้จริง นอกจากนี้ประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดให้การสนับสนุนช่วยเหลือประชาชนที่ถูกกดขี่ รวมทั้งขบวนการปลดปล่อยแห่งชาติในแอฟริกาใต้ โดยให้

ความร่วมมือกับคณะกรรมการพิเศษ ซึ่งประกอบด้วยประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดเป็นส่วนใหญ่ ตลอดจนร่วมมือกับการเอกภาพแอฟริกาและองค์การอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้มีการประชุมกันต่อต้านการแบ่งผิว พร้อมทั้งเรียกร้องให้ประเทศมหาอำนาจ ตะวันตกปฏิบัติตามมติของสมัชชาฯ อย่างจริงจัง กลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดซึ่งส่วนใหญ่มาจากแอฟริกาได้ออกเสียงสนับสนุนมติต่าง ๆ ในสมัชชาฯ อย่างเต็มที่ เช่นในการประชุมสมัชชาฯ สมัยสามัญครั้งที่ ๓๓ ในปี ๑๙๗๕ นี้ กลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดได้ออกเสียงสนับสนุนมติที่ ๓๓/๑๘๓ L^๑ ว่าด้วยเรื่องสถานการณ์ในแอฟริกาใต้ ซึ่งสหประชาชาติมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกับประชาคมระหว่างประเทศ ในการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่ตกทุกข์ได้ยาก และขบวนการปลดปล่อยแห่งชาติแอฟริกาใต้ในการต่อสู้เพื่อต่อต้านการแบ่งแยกผิว ตลอดจนปรณามการกระทำต่าง ๆ ที่เป็นการคุกคามต่อสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศด้วยคะแนนสนับสนุนอย่างเต็มที่ ^๒ (ดูรายชื่อประเทศที่ออกเสียงได้จากภาคผนวก ช.)

จากการวิเคราะห์ที่ละเอียดและบทบาทของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดในแต่ละกรณีก็กล่าวแล้ว สรุปได้ว่ากลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดแม้จะมีความพยายามที่จะเข้าไปมีบทบาทในการ เมืองโลกให้มากขึ้นก็ตาม กลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดก็มีบทบาทแต่เพียงการออกเสียงในสมัชชาสหประชาชาติตามหลักการขององค์การสหประชาชาติที่ระบุว่าประเทศหนึ่งออกเสียงได้หนึ่งเสียงไม่ว่าจะเป็นประเทศเล็กหรือใหญ่ก็ตาม ในปัจจุบัน ประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดเป็นสมาชิกสหประชาชาติ ๘๕ ประเทศ จากจำนวนสมาชิกทั้งหมด ๑๕๐ ประเทศ โดยทั่วไปแล้วกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดจะออกเสียงร่วมกันในเรื่องที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน

^๑United Nations General Assembly, Resolutions and Decisions Adopted by the General Assembly During its thirty-third Session, 19 September - 29 January 1979, pp. 47 - 48.

^๒

Ibid., p. 55.

ดังเช่นประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดในเอเชียและแอฟริกา รวมทั้งออกเสียงสนับสนุนให้มีการแก้ไขกฎบัตรสหประชาชาติ ในปัญหาองค์ประกอบของหน่วยงานที่มีอยู่ในองค์การสหประชาชาติ ในการเพิ่มจำนวนสมาชิกไม่ประจำในคณะมนตรีความมั่นคงและคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมดังกล่าวแล้ว แต่ถ้าวางใจไว้กับผลประโยชน์ของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ก็จะออกเสียงคัดค้านหรือถ่วงในการออกเสียง ซึ่งทำให้กลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดไม่สามารถได้รับคะแนนเสียงข้างมากในสมัชชาฯ โดยลำพังได้ จำต้องอาศัยการออกเสียงร่วมกับประเทศอื่น ๆ จึงจะได้รับเสียงข้างมากในสมัชชาฯ

ส่วนในกรณีที่ประเทศมหาอำนาจมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับการแข่งขันอิทธิพลกันในเวทีการเมืองระหว่างประเทศนอกองค์การสหประชาชาติ กลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดมักไม่มีบทบาทใด ๆ ในการชักจูงประเทศมหาอำนาจให้คล้อยตามมติต่าง ๆ ที่เสนอต่อที่ประชุมได้ ดังเช่นในเรื่องการลดอาวุธ กลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดไม่มีบทบาทแต่เพียงสนับสนุนเรียกร้องให้มีการลดอาวุธ แต่ไม่สามารถที่จะบังคับให้ประเทศมหาอำนาจคล้อยตามข้อเรียกร้องดังกล่าวได้ ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดเป็นเพียงระบบย่อย (sub - systems) ที่อ่อนแอ จึงไม่มีบทบาทต่อประเทศมหาอำนาจในระบบใหญ่ (dominant - systems) ได้

ในบทต่อไปจะวิเคราะห์แนวโน้มและรูปร่างของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดในอนาคตต่อไปว่าจะมีบทบาทในการเมืองโลกเพิ่มขึ้นหรือลดลง ตลอดจนมีแนวโน้มไปในทางนิยมกลุ่มสังคมนิยม โดยมีสหภาพโซเวียตรัสเซียเป็นผู้นำเพียงใด และมีรูปร่างใบบ้างที่จะทำให้การรวมกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดมั่นคงต่อไป